

A 2003. ÉVI BAZSALIKOM-DÍJ MEGINDOKLÁSA

A Szenteleky-, és Bazsalikom-díj bírálóbizottsága (Harkai Vass Éva elnök, Németh Ferenc és Vickó Árpád) 2003. szeptember 26-i ülésén a 2003. évi Bazsalikom Műfordítói Díjat egyhangúan Aleksandar Tišmának ítélte oda posztumusz, több évtizeden át folytatott műfordítói tevékenységéért, minek eredményeként a magyar irodalom jelentős alkotóinak és műveinek (többek között Kertész Imre Sorstalanságának) szerb nyelvű megszólaltatásával az egységes magyar irodalom olvashatóságát tette lehetővé egy más nyelvű olvasói közösség számára.

Aleksandar Tišma a műfordítást nem munkának, hanem kizárólag kihívásnak tekintette, személyes szükségletnek, s amikor fordított, akkor azt „alázattal és lemondással” tette. Olyan alázattal, amely ma sok fordítónál igencsak hiányzik. Díjazottunk emellett íróként is nem mindennapi, világviszonylatban is tiszteletre méltó életművet hagyott maga után. A magyar írók közül Jókai Mór, Déry Tibor, Babits Mihály, Végel László, Ottlik Géza és Kertész Imre műveit fordította szerb nyelvre. A német szerzők közül pedig Stefan Zweig és Leonhard Frank köteteit tette hozzáférhetővé a szerb olvasóközönségnek.

Műfordítói tevékenységével, fordításköteteivel Tišma úgymond még egy életet biztosított magának. Annak idején Mladen Leskovac fogalmazta meg, hogy „az alázat és a lemondás minden érdemleges műfordító jellemzője”, s hogy azok, akiknek erre van adottságuk, kötelesek minden erejüket alávetni „az egyensúly létrehozása és megtartása szent szolgálatának, a sajátos műfordítói igazságnak”. Ennek vetette magát alá Tišma is, ezt a célt szolgálta évtizedeken át.